

Kuusalu vallas, Leesi külas, Leesikalda sadama detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinnang

Nimetus: Kuusalu vallas, Leesi külas, Leesikalda sadama detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Töö tellija: **Raivo Pukk**
Kalda talu Leesi küla Kuusalu vald.
Tel +372 56 54 888
E-post raivo.pukk@abiveod.ee

Töö teostaja: **LEMMA OÜ**
Reg nr 11453673
Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa, Värvi tn 5, 10621
Tel +372 5059914
E-post piret@lemma.ee

Vastutav koostaja: Piret Toonpere

Töös osalesid: Laura Elina Tuovinen

Töö versioon: 15.08.2023

Sisukord

Sisukord.....	3
Sissejuhatus.....	4
1 Kavandatava tegevuse kirjeldus.....	5
2 Seotus strateegiliste dokumentidega.....	7
2.1 Harju maakonna planeering	7
2.2 Loksa valla üldplaneering	7
2.3 Kehtiv detailplaneering.....	8
3 Kavandatava tegevuse poolt mõjutatav keskkond	10
4 Hinnang keskkonnamõjudele	13
4.1 Natura eelhindamine	13
4.1.1 Informatsioon kavandatava tegevuse kohta	13
4.1.2 Kavandatava tegevuse mõjupiirkonda jäävate Natura alade iseloomustus.....	14
4.1.1 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 aladele	16
4.1.1 Natura eelhindamise tulemused ja järeldus	18
4.2 Mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kaitstavatele liikidele ja loodusobjektidele.....	18
4.3 Mõju veekeskkonnale.....	19
4.4 Jäätmeteke	19
4.5 Müra ja vibratsioon	19
4.6 Valgus, soojus, õhusaaste ja kiirgus.....	20
4.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus.....	20
4.8 Mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale	20
4.9 Mõju kultuuriväärtustele	20
4.10 Mõju kliimamuutustele ja kliimamuutustega kohanemine.....	20
4.11 Tegevusega kaasnev kumulatiivne mõju	20
4.12 Muud aspektid	20
Järeldused	22

Sissejuhatus

Käesoleva keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindangu koostas LEMMA OÜ (reg nr 11453673) Abiveod OÜ tellimusel 2023 aasta augustis. Töö vastutav koostaja oli keskkonnaekspert Piret Toonpere (KMH0153), töö koostamises osales keskkonnakonsultant Laura Elina Tuovinen. Käesolev dokument on koostatud Leesi külas Leesikalda sadama detailplaneeringu algatamisotsuse lisana.

Vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 124 lg-le 5 on KSH kohustuslik detailplaneeringu koostamisel, kui planeering on aluseks KeHJS § 6 lõike 1 kohasele tegevusele. Antud juhul detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lg 1 ehk olulise keskkonnamõjuga tegevuse alla.

Detailplaneeringuga kavandatakse käesolevaks ajaks olemasoleva hoone ja olemasolevate väikesadama rajatiste seadustamist, mille puhul KSH eelhindangu vajadus ei tulene KeHJS § 6 lg-st 2 ning KeHJS alusel kehtestatud VV 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelus“ nimetatud tegevustest, kuid tegevusele kohaldub määruse 224 § 15 p 8 ehk tegu on sellise tegevusega, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti. Planeeritav ala kattub Lahemaa rahvuspargi, Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnualaga.

Eelhindangu andmisel lähtutakse KeHJS § 33 lg-te 3–5 kriteeriumidest, kusjuures hinnata tuleb kõikide (oluliste) kriteeriumide alusel, milline mõju võib DP-ga kavandatava tegevusega kaasneda. Vastavalt KeHJS-le on keskkonnamõju oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Käesoleva eelhindangu tulemusena selgitatakse välja, kas detailplaneeringule on vajalik KSH algatamine või mitte. Lõpliku otsuse KSH algatamise vajalikkuse osas peab tegema kohalik omavalitsus, küsides eelnevalt seisukohta asjakohastelt asutustelt.

Eelhindangu andmisel lähtuti Eesti Vabariigi seadustest, samuti kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud asjakohaste dokumentide nõuetest. Eelhindangu sisus lähtuti ekspertide erialastest teadmistest ja kogemustest võimalike oluliste ebasoodsate keskkonnamõjude esinemise kohta. Samuti lähtutakse asjakohastest juhendmaterjalidest.

1 Kavandatava tegevuse kirjeldus

Planeeritava ala asub Harju maakonnas, Kuusalu vallas, Leesi külas hõlmates Leesikalda sadama (kat tunnus: 42301:001:0365) kinnistut ja osaliselt Loksa metskond 6 (kat tun 42301:001:0280) kinnistut ning sellega piirnev mereala.

Leesi küla Leesikalda sadama planeering soovitakse alatatada olemasoleva tegevuse seadustamiseks. Detailplaneeringu algatamisega soovitakse suurendada alal kehtiva detailplaneeringuga¹ kehtestatud ehitusõigust.

Detailplaneeringu maa-ala jääb Kuusalu-Leesi teest mere poole. Leesikalda sadama katastriüksuse sihtotstarve on maatulundusmaa 100%, pindalaga 2089 m². Planeeringualasse jääb osaliselt (ca 0,15 ha) kinnistu Loksa metskond 6 (42301:001:0280), sihtotstarbega maatulundusmaa.

Joonis 1. Planeeritava ala asukoht ja hoonete paigutus alal. Alus: Maa-amet_kaldaerofoto_ID6780481_2023-04-17

Detailplaneeringuga soovitakse suurendada alal kehtiva detailplaneeringuga antud paadikuuri ehitusõigust. Paadikuuri soovitud maht on põhja pindalaga 7 x10 m ja kõrgusega 5,2 m. Samuti soovitakse ette näha paadikuuri reovee kogumismahuti rajamist. Kuna tegu on väikesadamaga, siis kasutatakse paadikuuri hoonet ka sadama kontorina ning hoonesse on rajatud WC ja pesemisvõimalus. Tekkiv reovesi kogutakse kogumismahutisse. Puurkaevu alale ei kavandata. Vesi saadakse puurkaevust PRK0016060 (vesi pumbatakse veemahutisse vastavalt vajadusele).

Lisaks soovitakse võrreldes kehtiva detailplaneeringuga nähe ette sadama:

- põhjamuuli ümberkantimine põhja poole;
- läänemuuli 20 m lõunapoole pikemaks ehitamine;
- akvatooriumi suurendamine ja sügavaks kaevamine.

¹ Kalda kinnistu detailplaneering, kehtestatud 17.06.2015

Reaalselt on tegevused praeguseks teostatud.

Võrreldes kehtiva detailplaneeringuga kavandatud lautrikohale on käesolevaks ajaks alale rajatud väikesadam. Detailplaneeringuga soovitakse väikesadam ka planeeringuliselt ette näha.

2 Seotus strateegiliste dokumentidega

2.1 Harju maakonna planeering

Harju maakonnaplaneeringu kohaselt jääb planeeritav ala Lahemaa väärtuslikule loodus- ja puhkemaastikule. Lahemaa väärtuslik maastik hõlmab Lahemaa rahvusparki ala looduskaunil merelisel maastikul.

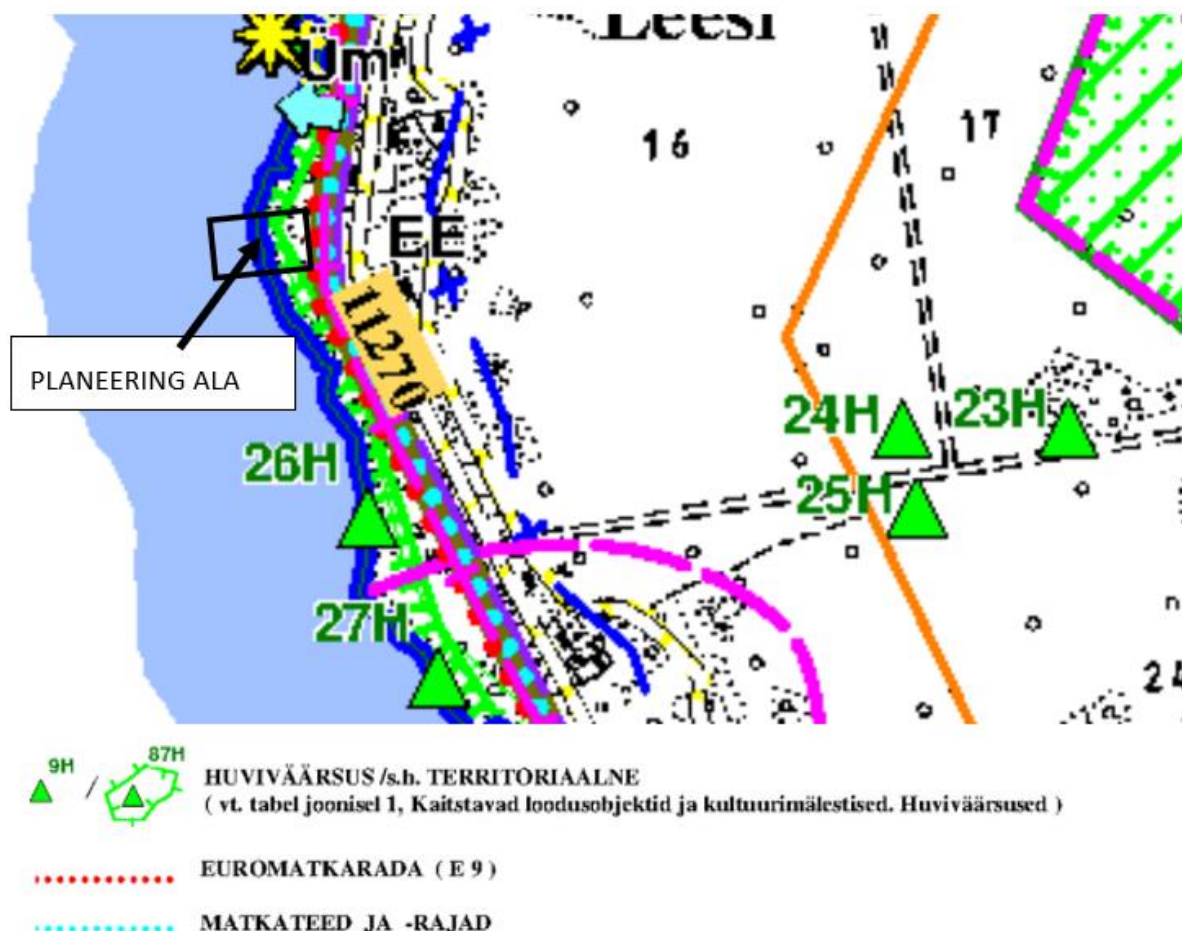
Üldised tingimused väärtuslike maastike säilitamiseks ja väärtuste suurendamiseks:

- Väärtuslikule maastikule on soovitatav koostada maastikuhoolduskava, mille põhjal koostatakse väärtuslike maastike säilitamiseks, hooldamiseks ning arendamiseks vajalikud tegevused.
- Väärtuslike maastike piire saab täpsustada ja muuta sh moodustada uusi alasid hoolduskavadega või üldplaneeringuga.
- Juhul, kui väärtusliku maastiku alal on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikule maastikule ning väärtusliku maastiku olemasoluga tuleb arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel. Vajadusel tuleb kaevandamisloale lisada tingimused leevendavate meetmete rakendamiseks.
- Ehitamisel väärtusliku maastiku alale tuleb jälgida kohalikku ehitustraditsiooni ning hoone sobivust maastikku. Uusehitiste rajamisel tuleb kaaluda nende sobivust küla ajaloolise arhitektuuriga, sh struktuuri ja mahtudega. Väljaspool külasüdamikke hajaasustuses eelistada ehitamist endisaegsetele õuealadele (vanadele alusmüüridele).
- Ehituskeeluvööndi laiuse määratlemisel rannikupiirkonnas tuleb lisaks õigusaktides sätestatud nõuetele arvestada muuhulgas väärtusliku maastiku eripära ja vaatelisuse säilitamise vajadusega.
- Tuulegeneraatorite, mobiilsidemastide ja muude kõrgrajatiste kavandamine väärtuslikele maastikele ei ole üldjuhul lubatud. Objektide asukoha valikul on soovitatav igal konkreetsel juhul lähtuda ekspertide maastikuanalüüsist.

Detailplaneeringu koostamisel tuleb arvestada planeeringuala paiknemisega väärtuslikul maastikul. Kuna uusi rajatisi või hooneid reaalselt täiendavalt alale ei kavandata, siis ei ole oodata olulist ebasoodsat mõju juba olemasolevale maastikule. Lahemaale on iseloomulik lautrikohtade ja väikesadamate esinemine.

2.2 Loksa valla üldplaneering

Alal kehtib Loksa valla üldplaneering. Üldplaneeringuga ei ole alale ette nähtud väikesadama rajamist.

Joonis 2. Väljavõte kehtivast Loksa valla üldplaneeringu maakasutuse skeemist

Detailplaneeringut saab lugeda üldplaneeringut muutvaks, sest detailplaneeringuga kavandatakse väikesadamat, mida kehtivas üldplaneeringus ette nähtud ei ole. Reaalselt on sadam käesolevaks ajaks olemas, sh on sadam kantud sadamaregistrisse. Otsustusõigus küsimuses kas detailplaneering on üldplaneeringu põhilahendust muutev on kohaliku omavalitsuse pädevuses.

2.3 Kehtiv detailplaneering

Alal on kehtib detailplaneering „Kalda kinnistu detailplaneering“, mis on kehtestatud 17. juuni 2015 Kuusalu vallavolikogu otsusega nr 31. Detailplaneeringu näeb alale ette lautri, tuletõrje veevõtukohta, paadikuuri (ehitusala pinnaga kuni 60 m² ja kõrgusega kuni 5 m), tuletõrjeautode ümberpööramise platsi ja neile juurdepääsutee rajamise.

DP taotlusega soovitakse suurendada paadikuuri ehitusõigust võrreldes kehtiva detailplaneeringuga. Paadikuuri soovitud maht on põhja pindalaga 7 x10 m ja kõrgusega 5,2 m. Reaalselt on alal käesoleval ajal taotletavate parameetritega paadikuur reaalselt olemas. Planeeringust huvitatud isiku selgituse kohaselt on tavapärasest väikeehitisest suuremad mõõtmed vajalikud tänapäevase merepäästealuse mahutamiseks.

Lahemaa rahvusparki kaitse eeskirja (edaspidi kaitse eeskiri) § 23 lg 1 p 2 alusel on Lahemaa piiranguvööndis keelatud ehitiste püstitamine ranna ehituskeeluvööndis, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul kaitse eeskirja lõigetes 4 ja 5 sätestatud juhtudel. Ranna ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene võrgu ja paadikuuri kasutusotstarbega väikeehitisele. Ranna ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele.

Detailplaneeringuga soovitakse ka ette näha sadama laiendamist võrreldes kehtiva detailplaneeringuga soovitakse:

- põhjamuuli ümberkantimine põhja poole;
- läänemuuli 20 m lõunapoole pikemaks ehitamine;
- akvatooriumi suurendamine ja sügavaks kaevamine.

Reaalselt on käesolevaks ajaks tegevused ellu viidud (Joonis 3).

Joonis 3. Maa-ameti ortofoto 2017 a (vasakul). Maa ameti ajakohane ortofoto 2022 a (paremal).

3 Kavandatava tegevuse poolt mõjutatav keskkond

Planeeritava ala asub Harju maakonnas, Kuusalu vallas, Leesi külas hõlmates järgnevaid kinnistuid:

- Tervikuna Leesikalda sadam (kat tunnus: 42301:001:036, sihtotstarve maatulundusmaa 100%, pindala 0,21 ha. Kinnistu on hoonestatud. Juurdepääs Kuusalu – Leesi (tee nr 11270) teelt.
- Osaliselt Loksa metskond 6 (42301:001:0280), pindala u 0,15 ha, sihtotstarbega maatulundusmaa 100%. Kinnistu ei ole hoonestatud.

Planeeringuala piirneb põhjast maatulundusmaa sihtotstarbega Uue-Metsakalda kinnistuga (kü 42301: 001:0366), idast transpordimaa sihtotstarbega 11270 Kuusalu-Leesi teega (kü 42301:001:0556) ja lõunast elamumaa sihtotstarbega Kallaste kinnistuga (kü 42301:001:0762). Läänest piirneb ala Läänemerega. Juurdepääs kinnistule on Kuusalu-Leesi teelt (11270).

Lähimad elumajad asuvad Leesikalda sadamast u 60 m kaugusel.

Planeeringuala maakasutust piiravad mitmed looduskaitse ja veekogudega seotud kitsendused. Lisaks ulatuvad planeeringualale Kuusalu – Leesi teega seotud piirangud (Joonis 3).

Joonis 4. Planeeringualal esinevad kitsendused ja kitsenduste mõjualad. Alus: Maa-ameti kaardirakendus.

Planeeritav ala jääb Lahemaa rahvusparki (KLO1000511) koosseisu. Planeeringuala kattub Lahemaa loodusala (EE0010173) ja Lahemaa linnualaga (EE0010173). EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur andmete alusel planeeringualale ei jää kaitsealuste liikide leiukohti.

Ala ei kattu maardla alaga.

Muinsuskaitse, arheoloogilise või kultuurilise väärtusega objekte planeeringualal ega kontaktvõõndis ei paikne.

Planeeritav ala asub Läänemere kaldal ja maapinna reljeef tõuseb ida suunas ning maakõrguse vahe on alal kuni u 3 meetrit. Maa-ameti üleujutusosalade kaardirakenduse alusel on tegu üleujutuse riskipiirkonnaga.

Sadamaregistri alusel paikneb alal Leesikalda sadam². Tegu on väikesadamaga, kus ei osutata tasulisi sadamateenuseid. Sadam võimaldab silduda kuni 1,5 m süvisega veesõidukeid. Sadamas on kaks statsionaarset ja üks ujuvkai.

Alale väljastati 2008. a korraldusega nr 831 „Otsus vee erikasutusloa väljastamise kohta“ vee erikasutusluba nr L.VT.EE-181082 vee erikasutuseks Harjumaal Kuusalu vallas Leesi külas lautrikoha, tuletõrje veevõtukoha ning päästepaatide vettelaskmise koha rajamiseks. Perioodi jooksul ei jõutud töid lõpetada. Alale väljastati 2017. a korraldusega nr 1-3/17/631 „Vee erikasutusloa andmine ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine „Vee erikasutusluba nr L.VV/328881 vee erikasutuseks lautrikoha akvatooriumi süvendamiseks (ca 200 m³) ning tahkete ainete paigutamiseks muulide ehitamisel (mahus kuni 2500 m³). Keskkonnaamet on andnud täiendavalt 2020. a korraldusega nr DM-107473-3 „Keskkonnavalda nr KL-506822 andmine“ keskkonnavalda nr KL-506822 akvatooriumi süvendamiseks mahus ca 200 m³.

Planeeringuala piirkonnas on merepõhja kalle 2.5% ja veesügavus vee erikasutuse asukohas kuni 2 m. Valdavalt on tegemist veeriselise rannikuga, kus setete transport on tavaolukorras suhteliselt väike.

Tänu sügavusele on Kolga lähel hea ühendus avamerega. Kolga lahe idaosas levivad kõvad kruusased ja liivased põhjad kuni 50 meetri sügavuseni. Inimtegevuse surve on väike, viimastel aastatel on suurenenud asustustihedus peamiselt Kaberneeme piirkonnas. Lahe avaosa on enim mõjutatud Soome lahe ava osa hoovustest, mis võivad kanda sinna toiteaineterikkamat ja magedamat vett ida poolt.

Planeeringuala piirkonna puhul on tegemist ajaloolise rannakülaga, kus on tihedalt lautreid ja väikesadamaid ning sügava merealaga, mistõttu ei ole piirkond sobiv rikkalikuks põhjataimestiku arenguks. Leesi Lautri piirkonnas Kolga lahes olulisi taimestiku elupaiku pole inventeeritud. Lähim mereelupaik 1110 – veealused liivamadalad asub muulidest 110 m kaugusel idas. Veealuste liivamadalate elupaigatüüp (1110) hõlmab eeskätt liivase põhjaga madalmerd kuni taimestiku alumise leviku piirini, mis jääb rannikumeres tavaliselt 5–15 m sügavusele.

Kolga lahes esinevateks peamisteks töenduslikku väärtust omavateks merekaladeks on räim, kilu, lest ja ogalik. Vähem arvukalt on esindatud veel teised Soome lahes elutsevad liigid nagu tursk, tuulehaug, kammeljas, lõhilased, merisiig, meritint, ahven jne. Leesi külaga piirneval merealal puuduvad olulised kalakoelmud.

Kõrghaljastus planeeringualal on vähene. Esineb üksikuid lehtpuid (valdavalt sanglepad, aga ka paar õunapuud). Hoonestusvabad alad on suures osas kruusakattega.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur andmete alusel jäävad planeeringualale loodusdirektiivi elupaigatüüpide liigirikkad niidud lubjavesel mullal (6270*) ja püsitaimestuga kivirannad (1220) eraldised. Elupaigatüübi 6270 eraldis on inventeeritud 27.08.2017 kesisesse seisundisse. Elupaigatüübi 1220 eraldis on EELIS alusel väga hea esinduslikkusega. Seoses Leesikalda sadama väljaehitamisega on elupaigatüübi 1220 pindala vähenenud u 380 m² ja elupaigatüübi 6270 pindala u 2300 m².

² <https://www.sadamaregister.ee/sadam/8392>

Joonis 5. Natura elupaigatüübid detailplaneeringuala suhtes. Alus: EELIS 11.08.2023

4 Hinnang keskkonnamõjudele

4.1 Natura eelhindamine

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, muude loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse või vajadusel taastada üleeuroopaliselt ohustatud liikide ja elupaikade soodne seisund. Natura 2000 alade võrgustiku mõte ja sisu on kirjas 1992. aastal vastu võetud Euroopa Liidu loodusdirektiivis (92/43/EMÜ). Sama direktiiviga sätestati Natura võrgustiku osaks ka 1979. aastal jõustunud linnudirektiivi (2009/147/EÜ) alusel valitud linnualad. Natura hindamine on kavandatava tegevuse elluviimisega eeldatavalt kaasneva mõju hindamine Natura 2000 võrgustiku aladele.

Natura 2000 hindamisel lähtutakse asjakohastest juhenditest^{3,4}

Natura hindamise esimene etapp on Natura-eelhindamine. See on protseduur, mis aitab otsustada, kas kavandatava tegevuse elluviimine võib Natura ala terviklikkuse säilimisele ja kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja/või elupaigatüüpidele ebasoodsat mõju avaldada. Eelhindamise etapis prognoositakse projekti või kava tõenäolist mõju Natura 2000 võrgustiku ala(de)le ning sealsetele kaitse-eesmärkidele, sh vajadusel koosmõju teiste kavade või projektidega ning hinnatakse, kas on võimalik objektiivselt järeldada, et tegemist on tõenäoliselt ebasoodsa mõjuga ala kaitse-eesmärkidele või mõju ei ole välistatud. Kui eelhindamise käigus esitatud teave näitab, et ebasoodne mõju on tõenäoline või jääb ebaselgeks, on tarvis läbi viia Natura hindamise järgmine etapp – Natura asjakohane hindamine.

Kas projekt või kava on Natura ala(de) kaitsekorraldusega otseselt seotud või selleks vajalik

Detailplaneeringu koostamine ei ole Natura ala kaitsekorraldusega seotud ega selleks vajalik.

Lahemaa rahvuspargil (KLO1000511) kaitsekorralduskava aastateks 2016-2025 on kinnitatud 29. aprillil 2016. a Keskkonnaameti peadirektori käskkirjaga nr 1-4.2/15/23 Lahemaa rahvuspargi alale.

Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS) andmebaasi⁵ andmetel jääb planeeringuala Natura võrgustikku kuuluvale Lahemaa loodusalale (EE0010173) ja Lahemaa linnualale (EE0010173).

Mõjuala ulatuse määratlemine, s.h teiste Natura ala kaitse-eesmärke ebasoodsalt mõjutada võivate projektide kirjeldamine ja iseloomustamine

Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata Lahemaa linnu- ja loodusalale avalduvat ulatuslikku ebasoodsat mõju. Mõjutatav ala piirneb planeeringuala piirkondadega, mis on juba praegu inimtegevusest tugevalt mõjutatud.

4.1.1 Informatsioon kavandatava tegevuse kohta

Kavandatava tegevuse kirjeldus on esitatud ptk 1.

³ Kutsar, R.; Eschbaum, K. ja Aunapuu, A. 2019. Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis. Tellija: Keskkonnaamet.

⁴ Euroopa Komisjon. Komisjoni teatis Natura ET 2000 aladega seotud kavade ja projektide hindamine. Metoodilised suunised elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 sätete kohta. ET Brüssel, 28.9.2021 C(2021) 6913 final.

⁵ <http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/default.aspx>

4.1.2 Kavandatava tegevuse mõjupiirkonda jäävate Natura alade iseloomustus

4.1.2.1 Lahemaa loodusala (EE0010173)

Lahemaa loodusala on moodustatud loodusdirektiivi I lisas nimetatud kaitstavate elupaigatüüpide on veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lähed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivrannad (1220), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), valged luited (liikuvad rannikuluited - 2120), hallid luited (kinnistunud rannikuluited - *2130), rusked luited kukemarjaga (*2140), metsastunud luited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarjaga (2320), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), lood (alvarid - *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohestud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), liivakivipaljandid (8220), koopad (8310), vanad loodusemetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0);

Liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*), suur-mosaiikliblikas (*Hypodryas maturna*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), suur-rabakiil (*Leucorrhinia pectoralis*), harilik ebapärlikarp (*Margaritifera margaritifera*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*) ja vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*).

Loodusala kaitse eesmärgiks olevad püsitaimestuga kivrannad (1220) ja liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270) paiknevad osaliselt kavandatava tegevuse mõjualas.

Joonis 6. Natura elupaigatüüpide paiknemine planeeritava alal. Alus: EELIS 14.08.2023

Lahemaa loodusalal on kehtiv kaitsekorralduskava, mis määrab ala täpsed kaitse-eesmärgid.

4.1.2.2 Lahemaa linnualaga (EE0010173)

Lahemaa linnuala liigid, mille isendite elupaiku linnualal kaitstakse, on liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on kanakull (*Accipiter gentilis*), rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), jäälind (*Alcedo atthis*), soopart e pahlsaba-part (*Anas acuta*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), nõmmekiur (*Anthus campestris*), kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), hüüp (*Botaurus stellaris*), kassikakk (*Bubo bubo*), sõtkas (*Bucephala clangula*), niidurisla e rüdi e niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), mustviires (*Chlidonias niger*), valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), õõnetuvi (*Columba oenas*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kühnokk-luik (*Cygnus olor*), väike-kirjurähn (*Dendrocopos minor*), musträhn (*Dryocopus martius*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), väänkael (*Jynx torquilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), männi-käbilind (*Loxia pytyopsittacus*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), tutkas (*Philomachus pugnax*), laanerähn e kolmvarvas-rähn (*Picoides tridactylus*), roherähn e meltsas (*Picus viridis*), sarvikpütt (*Podiceps auritus*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), hahk (*Somateria mollissima*), randtiir (*Sterna*

paradisaea), händkakk (*Strix uralensis*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix tetrix*), metsis (*Tetrao urogallus*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), vaenukägu e toonetutt (*Upupa epops*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*);

EELIS andmebaasi alusel ei ole detailplaneeringu lähialal ega alla 600 m kaugusel registreeritud kaitse-eesmärgiks oleva linnuliikide elupaiku.

Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkideks olevatest linnuliikidest lähim kaitsealune elupaik paikneb u 600 m kaugusel. Kavandatav tegevuse kaugust elupaikadele arvestades siis ei ole pesapaikade hävimist, pesitsusaegse häirimis ega toitumisalade kvaliteedi langust oodata.

4.1.1 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 aladele

Kavandatavate tegevuse elluviimine ei tohi Natura 2000 alade kaitse-eesmärke kahjustada. Natura eelhindamise käigus peab arvestama üksnes mõju Natura 2000 võrgustiku aladele ja nende kaitse eesmärkidele.

Antud juhul on asjakohane hinnata mõju Lahemaa loodusala kaitse eesmärgiks olevatele elupaigatüüpidele 1220 ja 6270. Teisi loodusala kaitse eesmärgiks olevaid elupaigatüüpe ega liikide leiukohti planeeringualal või selle lähialal ei paikne. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine nimetatud elupaigatüüpidele on toodud **Tõrge! Ei leia viiteallikat.**-s.

Tabel 1. Mõju Lahemaa loodusala kaitse-eesmärkidele.

Kaitse-eesmärgiks olev liik või	Seisund, esinemine	Kaitse-eesmärk ⁶	Mõju
püsitaimestuga kivirannad (1220)	Osaliselt planeeringualale jääva elupaigatüübi eraldise esinduslikkus EELIS alusel on A. Natura standardaruande (2023) kohaselt on elupaigatüüpi loodusala 90 ha esinduslikkusega B. Loodusala ja EELIS elupaigatüüpide kaardikihi kattuvuse alusel on elupaigatüübi kaardistatud eraldiste pindala loodusala 82,9 ha. Kehtiva kaitsekorralduskava andmetel hõlmavad	Lühi- ja pikaajaline kaitse eesmärk: säilinud on elupaigatüüp püsitaimestuga kivirannad 96,3 ha esinduslikkusega B.	Elupaigatüübi mõjutegurid on seotud otsese inim mõjuga: nafta- ja õlireostus, suuremahulised süvendustööd, kaevandamine väljaspool kaitseala, ehitamine, sõidukiga sõitmine. Meetmed on administratiivsed ja täiendavaid meetmeid kaitsekorralduskavaga ei planeerita. Seoses Leesikalda sadama väljaehitamisega on elupaigatüübi 1220 pindala vähenenud u 380 m ² . Planeeringuga kavandatud praeguseks olemasolevate sadamaehitiste ja hoonestuse seadustamise aluse loomine realselt alal kujunenud olukorda ei muuda. Täiendavalt

⁶ Kaitse-eesmärgi määramisel on lähtutud Lahemaa loodusala kaitsekorralduskavast 2016-2025

	püsitaimestikuga kivirannad (1220) kokku 86,4 ha esinduslikkusega A–C.		tegevusi, mis võiksid elupaigatüübi pindala või seisundit mõjutada, ei kavandata. Ebasoodne täiendav mõju on seega välistatud. Arvestades väga väikest kattuvust sadama alaga, siis ei ole senise ehitustegevusega kaitse-eesmärke oluliselt kahjustatud – elupaigatüübi pindala vähenemine on jäänud alla 0,1 ha (elupaikade kaardistamise piir).
liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270)	<p>Elupaigatüübi eraldise esinduslikkus EELIS alusel C.</p> <p>Natura standardaruande (2023) kohaselt on elupaigatüüpi loodusala 280 ha esinduslikkusega C. Loodusala ja EELIS elupaigatüüpide kaardikihi kattuvuse alusel on elupaigatüübi kaardistatud eraldiste pindala loodusala 871,9 ha. Kehtiva kaitsekorralduskava andmetel on 6270 niidualasid kaardistatud kokku 804,5 ha esinduslikkusega A–D.</p>	<p>Lühiajaline kaitse eesmärk: lubjavaesel mullal liigirikkaid aruniite (6270*) on säilinud 241,8 ha esinduslikkusega C; Pikaajaline kaitse-eesmärk: lubjavaesel mullal liigirikkaid aruniite (6270*) on säilinud 241,8 ha esinduslikkusega B.</p>	<p>Niidud võivad hävida nii liiga intensiivse (liigsage niitmine, väetamine, purustamine jt valed hooldusvõtted) kui ka puuduva majandamise tagajärjel. Hooldamata niidud võsastuvad, puisniidud metsastuvad. Samuti tekitab probleeme koristatud heina jätmine niidule.</p> <p>Seoses Leesikalda sadama väljaehitamisega on elupaigatüübi 6270 pindala vähenenud u 2300 m².</p> <p>Planeeringuga kavandatud praeguseks olemasolevate sadamaehitiste ja hoonestuse seadustamise aluse loomine realselt alal kujunenud olukorda ei muuda. Täiendavalt tegevusi, mis võiksid elupaigatüübi pindala või seisundit mõjutada, ei kavandata. Ebasoodne täiendav mõju on seega välistatud. Arvestades väikest kattuvust sadama alaga, siis ei ole senise ehitustegevusega kaitse-eesmärke oluliselt kahjustatud –</p>

kaitsekorralduskava kohane kaitse-eesmärk on oluliselt väiksem kui loodusala kaardistatud elupaigatüüpide esinemisala ulatus ning sadama ehitusega kaasnev elupaigatüübi madala esinduslikkusega eraldise pindala vähenemine ei ole seega kaitse-eesmärki kahjustanud.

Kavandatava tegevuse piirkonnas ei ole registreeritud Lahemaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevaid liike ega nende elupaiku. Eelnevate keskkonnalubade menetluses, mis on käsitletud sadama süvendamist ja muulide rajamist on leitud, et linnuala kaitseväärtustele süvendus- ja pinnase paigutamine merealale eeldatavalt olulist mõju ei avalda. Ajutine mürafooni tõus piirkonnas viibivaid ja toituvaid linde tõenäoliselt ei häiri. Süvendustöödel tekkiv heljum võib sobivate tuulte või hoovuste korral kanduda lindude toitumiskohtadele või kalade kudealadele, kuid kuna tegevus on väikesemahuline ja lokaalne, ei halvene eeldatavalt lindude toitumistingimused. Siiski, lähtudes ettevaatusprintsibist, ei ole olnud keskkonnalubades lubatud vee erikasutustööde teostamine kalade kudemisperioodil ja lindude pesitsusperioodil.

Planeeringuga kavandatav praeguseks elluviidud sadama ehitusalade seadustamine ei mõjuta täiendavalt linnuala kaitse eesmärke. Kuna väikesadama ala jääb väljaspoole kaitse-eesmärgiks olevate linnuliikide olulisi elupaiku, siis väikesadama edasise kasutuse jätkumisel ei ole oodata ebasoodsat mõju linnuala kaitse eesmärkidele.

4.1.1 Natura eelhindamise tulemused ja järelkus

Natura eelhindamise tulemusena tuvastati, et lähtuvalt kavandatavast tegevusest on välistatud olulise ebasoodsa mõju esinemine Natura 2000 võrgustikku kuuluva Lahemaa loodusala ja linnuala kaitse-eesmärkidele ja terviklikkusele, mistõttu ei ole vajalik Natura asjakohane hindamine.

4.2 Mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kaitstavatele liikidele ja loodusobjektidele

Planeeritav ala paikneb Lahemaa rahvuspargis. Lahemaa rahvuspargis kehtib looduskaitseseaduses ja Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määruses nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri“ (edaspidi kaitse-eeskiri) sätestatud kaitsekord. Kaitse-eeskirja § 1 lõike 1 kohaselt on Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärk kaitsta Põhja-Eestile iseloomulikku loodust ja kultuuripärandit, sealhulgas maastikuilmet, pinnavorme, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, loodus- ja pärandkultuurimaastikke, maastiku üksikelemente, põllumajanduslikku maakasutust ja traditsioonilist rannakalandust, tasakaalustatud keskkonnakasutust, piirkonnale iseloomulikku asustusstruktuuri, taluarhitektuuri ning rahvakultuuri, tagades nende säilimise, taastamise, uurimise ja tutvustamise. Planeeringuga kavandatav praeguseks elluviidud sadama ehitusalade seadustamine ei mõjuta Lahemaa rahvusparki kaitse eeskirju. Lahemaale on iseloomulik rohke lautrikohtade ja väikesadamate esinemine, seega võib tegevust pidada piirkonnale iseloomulikuks.

Planeeringualal ei ole registreeritud kaitsealuste taimede või loomade elupaiku. Väikesadam on praeguseks rajatud ja planeeringuga ei suurendata inimtegevuse poolt juba praeguseks mõjutatud ala ulatust. Eelneva alusel ei ole oodata olulist mõju taimestikule või loomastikule.

Kavandatava tegevuse elluviimisel ei ole oodata olulist ebasoodsat mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kaitstavatele liikidele ja loodusobjektidele.

4.3 Mõju veekeskkonnale

Alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning toimunud keskkonnohtlikku tegevust, mille tõttu võiks eeldada pinnase- või põhjavee reostust, mis seaks piirangud kavandatavale tegevusele. Planeeritavate tegevustega ei kaasne veetarbe suurenemist ega heitvee teket.

Tegevus ei vaja veehaaret ega reoveepuhasti kavandamist. Kavandatava tegevusega ei kaasne suunatud heidet vette või pinnasesse. Paadikuuri on rajatud pesemisvõimalus ja WC, mille reovesi kogutakse kogumismahutisse ja antakse üle vastavale teenusepakkujale. Sadamevee imbumine pinnasesse on tagatud kogu ala ulatuses, selleks on piisavalt haljaspinda. Arvestades kallakut mereäärse alal, siis looduslikult valgub sadamevesi merre.

Planeeringuga ei kavandata täiendavaid tegevusi veekeskkonnas. Planeeringuga seadustatavad ehitusalad meres on praeguseks rajatud. Väikesadama võimalikud tulevased hooldussüvendused viiakse läbi vastava keskkonnoala alusel. Teostatud süvendustöödega on kaasnenud ja võimalike tulevaste hooldussüvendustega kaasneb süvendatavalt alalt põhjaloomastiku lokaalne hävimine. Kõige enam mõjutab põhjakoooslusi otsene hävitamine kui ka süvendamise käigus vette paisatav heljum. Heljumi mõju avaldub eeskätt valguskliima halvenemises ja troofsustaseme tõusus. Ülespaisatav põhjasete püsib mõnda aega veesambas ning võib hoovustega kanduda akvatooriumist kaugemale, mistõttu võib mõju põhjaloomastikule esineda ka veidi kaugemal. Kuna väikesadama suurust arvestades on süvendatava pinnase osakaal väga väike, siis on muutused ajutised. Põhjaloomastik taastub 2 kuni 3 aasta möödumisel.

Planeeringuala veekeskkond on juba praegu inimese poolt mõjutatud, olemas on kaks muuli, slipp, ujukai ja tugimüür. Akvatooriumis ei ole väljakujunenud olulisi looduskooslusi.

Tegevusega ei kaasne olulist mõju pinnasele, pinnaveele ja põhjavee režiimile ning kvaliteedile. Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole ette näha olulist ebasoodsat mõju veekeskkonnale.

4.4 Jäätmete ke

Antud tegevuse puhul pole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust. Jäätmete käitlemise (sh kogumise) korraldamisel lähtutakse jäätmeseadusest ja kehtivast omavalitsuse jäätmehoolduseeskirja nõuetest.

Väikesadama ja tuletõrjeveevõtukohta kasutusega jäätmeteket ei ole oodata ulatuses, mis ületaks piirkonna jäätmekäitlusvõimekuse. Samuti ei ole oodata spetsiifiliste jäätmete teket, mille käitlemine oleks raskendatud.

Juhul kui jäätmekäitlus korraldatakse vastavalt jäätmeseadusele ja Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirjale, siis ei ole oodata sellest tulenevat olulist keskkonnamõju.

4.5 Müra ja vibratsioon

Kuna planeeritavad tegevused on käesolevaks ajaks realselt ellu viidud, siis ei ole oodata ehitustegevusega kaasnevaid ehitismüra ja vibratsiooni teket. Kuna tegu on väikesadamaga, siis

ei ole oodata veesõidukite liiklust tasemel, mis võiks põhjustada piirkonnas olulist müra või vibratsiooni teket.

Kavandatava tegevusega kaasnevat olulist müra ja vibratsiooni teket pole oodata.

4.6 Valgus, soojus, õhusaaste ja kiirgus

Välisõhu saastet, soojust, kiirgust või lõhnahäiringut ei ole kavandatava tegevusega kaasnevana ette näha.

4.7 Tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkus

Alale ei ole kavandatud keskkonnaohtlikke rajatisi ega tegevusi. Olulist avariohtu ette näha ei ole. Detailplaneeringuga kavandatav tegevus on pigem positiivse mõjuga avariolukordadele reageerimise osas, kuna tegemist on ka merepääste poolt kasutatava väikesadamaga.

4.8 Mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale

Planeeringu positiivne mõju sotsiaalsetele vajadustele seisneb üldises sadama avalikkuses kasutusvõimaluses.

4.9 Mõju kultuuriväärtustele

Kultuurimälestiste riikliku registri järgi piirkonnas kultuurimälestised puuduvad. Olulist ebasoodsat mõju kultuurimälestistele detailplaneeringu elluviimisel ei avaldata.

4.10 Mõju kliimamuutustele ja kliimamuutustega kohanemine

Planeeringuga kavandatava tegevuse mõju kliimamuutustele on ebaoluline. Ei kavandata paikseid heiteallikaid ega kõvakatttega pindade olulist suurenemist.

Arvestada tuleb, et seoses kliimamuutustega on oodata tormituulte sagenemist. Kuna tegu on tuultele avatud rannikuga, siis on sadama vastupidavus oluline. Just tormikindluse suurendamiseks on ka esialgne muulide lahendus osutunud ebapiisavaks ning praeguseks on rajatud muulid suurema materjali mahuga kui esialgne planeering seda ette nägi.

4.11 Tegevusega kaasnev kumulatiivne mõju

Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole olulise kumulatiivse mõju esinemist oodata. Piirkonnas puuduvad teadaolevad teised arendused, mis võiksid koosmõjusid või mõjude kumuleerumist põhjustada

4.12 Muud aspektid

Riigipiiriülese mõju esinemist käsitletava detailplaneeringuga kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata.

Vastavalt KeHJS § 33 lg 4 p-le 3 tuleb eelhindangus hinnata strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasust ja olulisust keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse. Antud juhul on tegu väikesadamat kavandatava detailplaneeringuga, olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse puudub.

Vastavalt KeHJS § 33 lg 4 p-le 5 tuleb eelhindangus hinnata strateegilise planeerimisdokumendi, sealhulgas jäätmekäitluse või veekaitsega seotud planeerimisdokumendi tähtsust Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel. Antud juhul on tegu eluhoonestust kavandatava

detailplaneeringuga. Seos Euroopa Liidu keskkonnaalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisega puudub. Edasises DP koostamise menetluses tuleb rakendada Euroopa Liidu keskkonnaalastes õigusaktides sätestatud säästvuse, ettevaatlikkuse ja vältimise põhimõtteid.

Kui DP-ga planeeritakse võimalikku olulist keskkonnamõju kaasatoovat tegevust või sellega muudetakse kõrgemalseisvat strateegilist planeerimisdokumenti (üldplaneering), siis tuleb kaaluda KSH vajadust, mida on ka eelhindangu näol tehtud. Põhimõtte kaaluda KSH läbiviimist on kooskõlas ka Euroopa Liidu keskkonnaalaste õigusaktidega, sest vastava põhimõtte sätestab ka Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2011/92/EL.

Järeldused

Käesolev KSH eelhindang on koostatud Leesi küla Leesikalda sadama planeeringu algatamisotsuse lisana. KSH eelhindangu koostaja ei pea keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamist detailplaneeringule vajalikuks järgnevatel põhjustel:

- 1) Natura eelhindamise tulemusel jõuti järeldusele, et detailplaneeringu elluviimisel on ebasoodne mõju Natura 2000 Lahemaa loodusala ja linnuala kaitse-eesmärkidele välistatud ning puudub vajadus Natura asjakohase hindamise teostamiseks.
- 2) kavandatav tegevus ei põhjusta olulist looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist;
- 3) kavandatav tegevus ei avalda ebasoodsat mõju taimestikule, rohevõrgustikule või bioloogilisele mitmekesisusele;
- 4) planeeringu realiseerimisega ei saa eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustumist, näiteks ebasoodsat mõju hüdrogeoloogilistele tingimustele ja veerežiimile;
- 5) kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Tegevusega ei kaasne liikluskoormuse, mürataseme ja õhusaaste olulist suurenemist ning ülenormatiivsete saastetasemete esinemist; Tegevusel esineb positiivne sotsiaalmajanduslik mõju ning mõju kultuuriväärtustele.
- 6) kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse, valgusreostuse ega inimese lõhnataju ületava ebameeldiva lõhnahäiringu teket;
- 7) alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mistõttu ei ole eeldada olulist pinnase või vee reostust, mis seaks piiranguid kavandatavale majandustegevusele;
- 8) kavandatava tegevusega ei kaasne avariilukordade esinemise tõenäosuse kasvu;
- 9) Kavandatav tegevus ei kaasne ebasoodsat mõju õhukvaliteedile või kliimale;
- 10) Puuduvad muud olulised asjaolud, mis planeeringu koostamisel tingiks KSH algatamise vajadust.

Väikesadama edasisel arendamisel, sh hooldussüvendamistel, tuleb arvestada järgnevaid keskkonnameetmeid:

- Peab vältima rasketehnika sattumist väljapoole ehitusalasid.
- Süvendus- ja kaadamistööde tegemine on keelatud kalade kudeajal ja lindude pesitsusajal vahemikus 01. aprillist kuni 15. juulini.
- Süvendus- ja kaadamistööd on keelatud teostada tugeva tuule (üle 15m/s) korral, vältimaks avariisid.
- Igasugusel ehitustegevusel, sh pinnase ja ehitusmaterjalide ladustamisel, tuleb vältida elupaigatüüpide 1220 (püsitaimestuga kivirannad) ja liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270) kahjustamist.